

OBSAH

Slovo na počátku	9
Dějiny spisovné češtiny (800–2000): schéma	18
Úvod	19
Jak pracovat s touto knihou – O jejím uspořádání a cílech	23

DÍL PRVÝ STŘEDOVĚK (800–1500)

Pilotní kapitola úvodní – *Prolog*

<i>Proglas</i> Konstantina-Cyrila jako nadčasový vzor kultivace jazyka	29
--	----

Část první: Počátky kultivace národního jazyka (800–1300)

41

Kapitola 1. Čechy a tradice slovanská – „česko-slověnština“	42
---	----

Kapitola 2. Kosmas a prostonárodní čeština v tradici latinské	54
---	----

Kapitola 3. Básnictví jako jazykový experiment
--

<i>Píseň ostrovská „Slovo do světa stvoření“</i>	60
--	----

Část druhá: Rozkvět jazyka a jazykového povědomí (1300–1500)

69

Kapitola 4. <i>Kronika Dalimilova</i>

První názory na jazyk a jeho společenské funkce	70
---	----

Kapitola 5. Klaret doby Karlovy

První krůčky jazykovědy české a jazykového úsilí evropeizačního	81
---	----

Kapitola 6. Hus jako reformátor jazykový
--

Náprava jazyka – prostředek k nápravě společenské i duchovní	95
--	----

Kapitola 7. Ke sklonku středověku

Kritické úvahy nad stavem jazyka a nápravou češtiny, její ekumenismus –

Viktorin Kornel ze Všehrd, <i>Lactifer</i> , Václav Písecký	109
---	-----

DÍL DRUHÝ DÍLO BIBLICKÉ (800–1800–2000)

Pilotní kapitola spojovací – *Dialog*

Češi a Evropa se učí rozmlouvat s Bohem skrze bibli ve svém jazyce	121
--	-----

DÍL TŘETÍ RANÝ NOVOVĚK (1500–1800)

Část třetí: Zlatý věk češtiny (1500–1620)

207

Kapitola 8. První kroky v jazykovém plánování českého standardu

Jan Blahoslav a jeho předchůdci	208
---------------------------------------	-----

Kapitola 9. Daniel Adam z Veleslavína a zlatá éra českého slovníkářství	226
Kapitola 10. Právní a skutkové postavení češtiny v předvečer Bílé hory První zákon na ochranu češtiny z r. 1615	232
Část čtvrtá: Raná doba pobělohorská. Práce záchranné (1620–1700)	239
Kapitola 11. Komenský a jeho koncept moderního slovníku – ztracený, či nalezený?	240
Kapitola 12. <i>Thesaurus linguae bohemicae</i> Spolupráce Rosy a Komenského přes čas, prostor i náboženské bariéry	247
Kapitola 13. Čeština a statečný boj našich jezuitů za ni i za sebe samé	263
Část pátá: Pozdní doba pobělohorská – předdveří obrození (1700–1800)	277
Kapitola 14. Na přelomu století. Obrany jazyka a <i>Slovář český</i>	278
Kapitola 15. Předobrozenecké peripetie a inspirace českých gramatik, Odezva gramatiky Rosovy (1672) a Doležalovy (1746) u Dobrovského (1809–19)	289
Kapitola 16. První profesor češtiny Pelcl čili loučení s minulostí	304
Pilotní kapitola závěrečná – Epilog Jan Kollár (1793–1852) a jeho rodná českoslovenština jako nositelé tisícileté tradice	320

ABSOLUTORIUM

Synopse tisíciletých cest

A ₁ Souhrn tisíciletých cest – Vývoj české jazykové mysli a její pojmy	342
A ₂ Synopse pojmů a slov pro tisícileté ideje	349
A ₃ Tisícileté děje české jazykové mysli v citátech jejich zvěstovatelů – proto-ekologů	351
A ₄ Chronologický průvodce dějinami české i jazykové mysli	377
<i>Čechy – ohnisko Evropy, země, kde kultura je domovem než kdekoli jinde</i> Roman Jakobson	397

REJSTŘÍKY A PŘÍLOHY

R ₁ Rejstřík předmětů, pojmů a idejí – selekce	402
R ₂ Rejstřík jazyků	420
R ₃ Rejstřík jmen	425
Language – its Czech story (English summary)	437
Základní literatura	451
Obrazová dokumentace	453